

AURKIBIDEA

1. SARRERA ETA IRISMENA.....
2. DEBEKATUTAKO JOKABIDEAK ETA JARDUERAK.....
3. BITARTEKARIAK.....
4. ERAGIKETETAN USTELKERIA IZATEKO ARRISKUA.....
5. BABESAK ETA DOHAINTZAK.....
6. ARRETA EGOKIKO ETA SALAKETETAKO NEURRIAK.....
 - 6.1 ARRETA EGOKIARI BURUZKO NEURRIAK.....
 - 6.2 SALAKETA (WHISTLEBLOWING).....
7. DIZIPLINA-ARAU BIDEA.....
8. INDARRALDIA.....
9. KOMUNIKAZIOA.....

I ERANSKINA: DEFINIZIOAK

Bertsioa	Data	Bertsioaren/ aldaketen arduraduna	Onarpena
(1)	2021/11/05	Compliance Officer	Administrazio-Kontseilua Data: 2021/11/16
		Compliance Officer	Administrazio-Kontseilua Data: 2025/01/21

1. SARRERA ETA IRISMENA

- 1.1 Ustelkeriaren aurkako Politika honen (aurrerantzean, "Politika") helburua da ustelkeriaren aurkako eskakizunak betetzea, Nortegasek bere kode etikoan bere gain hartutako balio etikoekin eta jokabide-jarraibideekin bat etorritik.
- 1.2 Politika hau Nortegas Energía Grupo, S.L.U.k osatutako enpresa-taldeari aplikatzen zaio, eta haren filialak, betiere Nortegas Energía Grupo, S.L.U. kapital sozialaren % 50, gutxienez, zuzenean edo zeharka, administratzaile, zuzendari, kontseilari eta enplegatu guztien (oro har, "Zergari lotutako pertsonak") eta kanpoko kolaboratzaileen, bazkide komertzialen eta hornitzaileen (aurrerantzean, "Elkartutako pertsonak") esku izatea.
- 1.3 Politika hau Nortegas Energía Grupo, S.L.U.k osatutako enpresa-taldeari aplikatzen zaio, eta haren filialak, betiere Nortegas Energía Grupo, S.L.U. kapital sozialaren % 50, gutxienez, zuzenean edo zeharka, administratzaile, zuzendari, kontseilari eta enplegatu guztien (oro har, "Zergari lotutako pertsonak") eta kanpoko kolaboratzaileen, bazkide komertzialen eta hornitzaileen (aurrerantzean, "Elkartutako pertsonak") esku izatea.
- 1.4 Pertsona Lotuek ez dugu inoiz gure ospea arriskuan jarri behar eroskerian edo edozein ustelkeria motatan parte hartuz edo parte hartuz. Eroskeria eta ustelkeria enpresarentzat eta bere langileentzat zigor larriak ekar ditzaketen delituak dira. NORTEGAS enpresak ez ditu horrelako jarduerak onartzen, eta ustelkeriaren aurkako politika hori hausten duen edozein Zergapek diziplinazko neurriak bete beharko ditu, kaleratzea barne.

2. DEBEKATUTAKO JOKABIDEAK ETA JARDUERAK

Ustelkeriatzat jotzen da edozein opari edo ordainketa eskaini, agindu, eman, onartu edo eskatzea, bidegabeko edozein abantaila lortzea dakarren ekintzaren baten truke.

Politika honen helburua da arrazoizko eta neurritzko neurriak ezartzen laguntzea, ustelduta ko jardueri lotutako arriskuak prebenitzeko, detektatzeko eta horiei erantzuteko.

Printzipio orokor gisa, NORTEGAS erakundeak zero tolerantzia du edozein ustelkeria-motaren aurrean, eta ezin izango da oparirik, gonbidapenik eta/edo mesederik eskatu, onartu edo eskaini edo egin, hirugarren batek, zuzenean edo zeharka, funtzio publiko edo pribatu bat betetzen ari dela, bere betebeharrak eta betebeharrak profesionalen aurkako egintza bat egin dezan, edo hirugarren horrek bere karguaren edo funtzio publiko edo komertzialaren arabera egin beharko lukeena egin ez dezan.

2.1 Baliozko zerbait eman edo jaso

Nortegaseko enplegatu, zuzendari edo kontseilari batek ere ezin du:

- a) **Baliozko zerbait ematea** (zuzeneko eta zeharkako eroskeria). Pertsona Lotuek ezin izango diote eskaini, agindu, baimendu edo eman, zuzenean edo zeharka, baliozko zerbait (definizioa I. Eranskinean), bere jardueran eragiteko edo abantaila lortzeko asmo bidegabekoa edo bidegabekoa dirudien inori.

Hirugarren baten bidez zeharka baliozko zerbait ematea edo entregatzea eta Enplegatu batek eragin nahi dion pertsonari zuzenean ematea edo ematea gauza bera dela jotzen

da, edo asmo hori duela arrazoizko moduan hauteman daitekeela, bidegabeki eragiteko. Era berean, onartuko den balio pixka bat hirugarren batek, zeharka, enplegatu baten izenean edo kontura, enplegatuari zuzenean eman edo eman izan balio bezala hartzen da.

- b) **Baliozko zerbait jasotzea.** Pertsona Lotuek ezin izango dute eskatu edo onartu, ez zuzenean ez zeharka, beren eginkizunetan eragiteko asmo bidegabekoa (edo arrazoizko bidegabekoa edo bidegabekoa dirudiena) duen ezein pertsonaren baliozko ezer (l. eranskinean emandako definizioa).
- c) **Agintari edo funtzionario publikoei baliozko zerbait ematea edo jasotzea.** Agintari publikoek edo funtzionario publikoek esku hartzen duten jarduerak eroskeria- eta ustelkeria-arriskua areagotu dezakete.

Pertsona Lotuen eta Elkartuen ardura da onuraduna Agintaritza Publiko bat ote den jakitea Politika honen ondorioetarako. Lotuek eta Elkartekideek ezin izango diete baliozko ezer eskaini, agindu, baimendu edo eman, zuzenean edo zeharka, agintari publikoei edo funtzionario publikoei, asmo bidegabearekin edo legez kontrakoarekin, euren jardueran eragina izateko edo abantaila lortzeko. Opari eta gonbidapenen protokoloan ageri diren zenbatekoak gairatzen dituen edozein opari, gizarte-arreta edo ordainsari agintari publiko edo funtzionario publiko bati eskaini aurretik, enplegatuek baimena eskatu behar diote kontseilari delegatuari (CEO).

- 2.2 **Ekarpen politikoak.** NORTEGAS erakundeak ez du egiten, ez eta uzten ere, bere langileek korporazio-funtsekin ekarpen edo gastu politikorik egin dezaten, hautagai politikoen, kanpainako batzordeen edo alderdi politikoen izenean, ez eta beste erakunde batzuei ere, helburu horiek lortzeko.

Era berean, enplegatu batek ezin izango du diru-laguntza politikorik eman bere izenean, baldin eta asmoa badu, edo arrazoiz hauteman badaiteke, NORTEGAS erakundearen mesederako den bidegabeko ekintza batean eragina izateko edo NORTEGAS erakundearentzat bidegabeko abantaila lortzeko.

- 2.3 **Kontabilitate-erregistroak eta finantza-informazioa:** Pertsona Lotuek eta Elkartekideek ezin izango dute, zuzenean edo zeharka, NORTEGAS enpresaren jarduerarekin edo negozioarekin zerikusia duten liburuak, erregistroak edo kontuak faltsutzea edo ezkutatzea baimendu, ezta faltsutzea edo ezkutatzea ere.
- 2.4 **Errazte-ordainketak.** Edozein motatako errazte-ordainketak debekatuta daude. Ordainketa txikiak, ez-ofizialak eta legez kanpokoak dira, eta funtzionario publiko bati egiten zaizkio, ordaintzailearen aldeko ohiko edo beharrezko ekintza bat lortzeko, hala nola kontratu bat betearazteari lotutako baimenak, lizentziak, administrazio-baimenak edo ikuskapenak ematea edo ematea.

- 2.5 **Estortsio ordainketak:** Estortsioa gertatzen da ordainketaren bat eskatzen duen pertsonak ordaintzailearengan beldurra sartzen duenean, ordainketa hori egin ezean, ordaintzailearen (edo beste pertsona baten) segurtasuna, askatasuna edo jabetza arriskuan daudelako. Estortsio eskaera bat ez da eroskeria eskaera bat edo errazte ordainketa bat. Estortsio-ordainketen demanda guztiak kontseilari delegatuari eta Etika Batzordeari jakinarazi behar zaizkie.

3. BITARTEKARIAK

- 3.1 NORTEGAS, eta zenbait kasutan banakako Enpleguak, erantzulez har daitezke Bitartekari batek eroskerian parte hartzen badu, bai enpresak edo Enpleguak jarduera horretarako baimena eman, zuzendu edo jarraibideak eman bazituzten, bai eman ez bazituzten. Hori dela eta, Bitartekari horiekin harremana duten Bitartekariei lotutako ustelkeria-arriskua ebaluatu eta arindu behar dute Pertsona Lotetsiek.

Bitartekariaren definizioa zentzu zabalean interpretatzen da, NORTEGAS sozietateak bere izenean negozioa edo beste edozein merkataritza-abantaila gomendatzeko, aurkitzeko, sartzeko, lortzeko edo mantentzeko kontratatzen duen edozein hirugarren sartzeko (NORTEGAS erakundearentzat jarduera edo negozio tradizionalaren parte ez den baliozko zerbitzu barne hartuta, hala nola aktibo baten salmenta, etab.).

- 3.2 **Bitartekariak kontratatu aurretik bete beharreko baldintzak:** bitartekari baten kontratazioa kontseilari delegatuak onartu behar du aldez aurretik. Kontratazio-arduradunak, Etika Batzordearen laguntzarekin, hala badagokio, ustelkeria arintzeko urrats egokiak egin behar ditu, behar adinako arretaren prozesua eginez.

Bitartekari batekin akordio bat sinatu ahal izateko, baldintza hauek bete behar dira:

- idatziz jasota geratu behar du.
- inguruabarrak kontuan hartuta, merkataritzari dagokionez arrazoizkoa denean.
- egokia izatea bitartekariaren esperientziari eta emandako zerbitzuei dagokienez
- aplikatu beharreko legeriarekin eta merkatuaren praktikekin koherentea bada, e
- ustelkeriaren aurkako adierazpenak eta bermeak barne.

- 3.3 **Aldizkako berrikuspena eta etengabeko ikuskapena:** Aldian behin, bitartekariaren kontratazioaren prezioak eta merkataritza-oinarriak berrikusi behar ditu enpresak. Kontratuan edozein aldaketa material eginez gero (adibidez, kontratazioaren helburua, prezioa, etab.), kontseilari delegatuari jakinarazi behar zaio. Gainera, kontratuan zehar, bitartekaria kontratatzeko arduradunak harreman komertzialaren etengabeko jarraipena egin behar du.

4. ERAGIKETETAN USTELKERIA IZATEKO ARRISKUA

- 4.1 **Bezeroekiko transakzioak:** Bitartekariak ez diren bezeroekiko transakzioetan inplikaturako hirugarren batzuek NORTEGAS arriskuan jar dezaketen jardueretan parte har dezakete, hirugarren horiek egindako jarduera ustelen ondorioz. Ondorioz, langileek hirugarren eta transakzio horiei lotutako ustelkeria-arriskuak ebaluatu eta arindu behar dituzte, eta, hala badagokio, Etika Batzordeari beharrezko euskarria eskatu behar diote.
- 4.2 Beste eragiketa eta transakzio batzuk: Eragiketa edo transakzio batzuk ustelkeria arriskuan jar dezakete NORTEGAS; beraz, Pertsona Lotuek eta Pertsona Elkartuek operazio edo transakzio horiei lotutako ustelkeria arriskua ebaluatu eta arindu behar dute.

Eragiketa edo transakzio horien esparruan egindako arreta egokiko prozesuak eta ustelkeria-arriskuari heltzeko hartutako neurriak "Bat-egiteen eta eskuratzeen eragiketei buruzko erabakiak hartu aurreko prozedura"ren arabera dokumentatu behar dira.

5. BABESAK ETA DOHAINTZAK

- 5.1 **Babesletzak:** Arte, kultura, zientzia, hezkuntza, kirol edo gizarte arloko jarduerak egiteko NORTEGAS Fundazioari ematen zaizkion diru-laguntzak dira, bere irudia eta izen ona eta interes-taldeekiko harremana sustatu, indartu eta/edo hobetzeko.

NORTEGAS sozietateak babesletza bateragarriak egin ahal izateko, hautaketa-irizpide objektibo, arrazoizko eta gardenak erabili behar ditu, bere balio eta estrategia korporatiboekin bat, eta NORTEGAS marka eta negozioa garatzeko eta indartzeko, Opari eta Gonbidapenen Protokoloan ezarritako baldintzetan.

- 5.2 **Ongintzako dohaintzak.** Fundazioei eta gobernuz kanpoko beste entitate edo erakunde batzuei, edo pertsona fisiko edo juridikoei, egindako ekarpenek edo ekarpenek bat etorri beharko dute NORTEGAS erakundeak ongintzako jarduera horietarako ezarritako jardun-ildoekin, Opari eta Gonbidapenen Protokoloan ezarritako moduan.
- 5.3 Langileek ez dute baimenik funts pertsonalak erabiltzeko enpresaren gastutzat jotzen diren babesletzak edo ongintzako dohaintzak ordaintzeko.

6. ARRETA EGOKIKO ETA SALAKETETAKO NEURRIAK

6.1 ARRETA EGOKIARI BURUZKO NEURRIAK

Politika hori betetzeko, NORTEGAS erakundeak barne-prozedura eta behar adinako arretaren neurri hauek onartu ditu:

- a) **Langileak kontratatzeari buruzko hautaketa-irizpideak**, haien ezagutzak eta gaitasuna (gaitasuna eta egokitasuna) eta kualifikazio tekniko eta profesionalak aztertuta.

Lan-eskaintza bat edo beste lan-esperientzia bat, ordaindua izan edo ez (adibidez, lanaldi osoko edo partzialeko enplegua, praktikak, behin-behineko langileak), “baliotzat” hartzen da politika honen arabera. Debekatuta dago hautagai bati eskaintza egitea, baldin eta agintari publiko batek (edo harekin lotura dutenek) edo beste merkataritza-harreman batek (hautagaia bera barne) bidali edo gomendatu badio, eta NORTEGAS erakundeak negozioa jaso edo atxikiko duenaren edo behar ez bezalako abantaila emango zaionaren itxaropena badago.

Enplegatuek, halaber, kontuz ibili behar dute NORTEGAS enpresak hautagai bati eskaintza bat egiten dionaren itxura ez sortzeko, bidegabeko edozein abantaila lortzeko, zuzenean nahiz zeharka. Konpainiaren beharren arabera kualifikatutako hautagaiei bakarrik egin ahal izango zaizkie eskaintzak, hautagaien merituak kontuan hartzen dituen prozesu inpartzial eta objektibo baten bidez.

Arriskuaren ikuspegitik, enplegatuek baimena eskatu behar diote aldez aurretik kontseilari delegatuari (CEO) hautagai bati edozein eskaintza egin aurretik, edo edozein behin-behineko langile sartu aurretik, baldin eta agintari publiko batek (edo harekin zerikusia dutenek) edo beste harreman komertzial batek igorri edo gomendatzen badu.

- b) Elkartekideei politika honen berri ematea eta beren kontratuetan ustelkeriaren aurkako klausulak sartzeara.
- c) Hornitzaileak, hornitzaileak eta laguntzaileak kontratatzeko prozedura gardenak eta objektiboak ezartzea.
- d) Babesletzak eta/edo dohaintzak baimentzeko barne-prozedura dago.
- e) Langile guztiek ustelkeriaren aurkako arauen berri dutela bermatzeko trebakuntza-programak. Etika Batzordearen ardura da prestakuntzaren xede izan behar duten pertsonak identifikatzea eta prestakuntza hori sustatzea.

6.2 SALAKETA (WHISTLEBLOWING)

Pertsona Lotuek eta Elkartekideek, Etikako Kanalaren bidez, jokabide desegokiren baten susmoen edo jakintzen berri eman beharko dute, edo Politika honen xedapenak eta behar adinako arretaren neurriak betetzen ez diren susmoen berri, NORTEGAS erakundearen Etikako Kanalaren Erregelamenduan xedatutakoaren arabera.

7. DIZIPLINA-ARAU BIDEA

Politika hau edo hura garatzen duten arauak eta araudia ez betetzea hutsegite larritzat edo oso larritzat joko da, eta automatikoki aktibatuko du NORTEGAS erakundearen diziiplina-araubidearen aplikazioa, aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboaren, barne-arauen, konpainiaren Kode Etikoaren eta lan-legediaren arabera, eta dagozkion zehapen-ekintzak abiaraziko ditu.

Elkartekideei dagokienez, elkartekide batek politika hori urratu duela edo bete ez duela jakiten duenean, NORTEGAS sozietateak eten egingo du pertsona horrekin duen kontratu-harremana.

8. INDARRALDIA

Politika honek indarraldi mugagabea izango du, NORTEGAS sozietatearen Administrazio Kontseiluak onartzen duen unetik aurrera. Nolanahi ere, Administrazio Kontseiluak, Etika Batzordearen proposamenari jarraiki, aldaketak, egokitzapenak edo eguneratzeak erabaki ditzake une oro.

9. KOMUNIKAZIOA

Politika web orri korporatiboan egongo da eskuragarri Zergapeko Pertsona eta Elkartutako Pertsona guztientzat.

I ERANSKINA: DEFINIZIOAK

1. **Balio-zerbait:** “Balio-zerbait”, oro har, hartzailearentzat subjektiboki baliokotzat har daitekeen zerbait bezala definitzen da. Ez dago gutxieneko zenbatekorik zerbait baliokotzat jotzeko. Honako hauek sartzen dira, mugarik gabe:

- Opariak (eskudirua eta eskudiruaren baliokideak barne – adibidez, opari-txartelak).
- Enpresen abegikortasuna (adibidez, bidaiak eta lotutako gastuak, otorduak, entretenimendua, garraioa, ostatua, prestakuntza eta hitzaldiak)
- Egoitza, opor-etxe edo bestelako ostatu baten erabilera
- Legatuak eta jaraunspenak
- Zozketen sariak eta beste lehiaketa batzuk.
- Ongintzako kontribuzio edo dohaintzak.
- Babesletzak.
- Ordainsariak, txostengileentzako ordainketak eta aholkulari adituentzako ordainketak.
- Ekarpen politikoak.
- Lan-eskaintza bat edo bestelako lan-esperientzia bat, ordaindua izan edo ez (adibidez, lanaldi osoko edo partzialeko enplegua, praktikak, behin-behineko langileak).
- Langile bat aldi baterako beste lanpostu edo enplegu batera aldatzea
- Abantailak, deskontuak produktu eta zerbitzuetan edo bestelako tratamendu onuragarriak finantza-zerbitzuak ematean (adibidez, merkatu-motak baino mailegu txikiagoak).
- Lehentasunezko tratua.

2. **Agintari Publikoak eta Funtzionario Publikoak:** Politika honen ondorioetarako, “Agintari Publikoak”, oro har, edozein Erakunde Publikotako edo Gobernuko funtzionario, enplegatu (maila edo maila edozein dela ere) edo agente guztiak barne hartzen ditu, beren funtzio publiko edo ofizialetan jarduten dutenean (hau da, “Izaera Ofizialekoak”).

- Agintaritza publiko bateko agente batek bere baitan hartuko du erakunde publiko edo gobernu-erakunde horren izenean edo haren ordezkari gisa diharduen edozein pertsona.
- Agintaritza Publiko batek “Izaera Ofizialarekin” jarduten du konpainiak Agintaritza Publikoarekin dituen interakzioak, guztiz edo partzialki, Erakunde Publiko edo Gobernuko enplegatu edo agente gisa duen karguan edo funtzioan oinarritzen direnean.
- Suposatzen da Erakunde Publiko edo Gobernuko langile batek Izaera Ofizialarekin jarduten duela, baldin eta argi eta garbi helburu pertsonalekin jarduten ez badu (hau da, “Izaera Pertsonalarekin”). Erakunde publiko edo gobernu-erakunde bateko enplegatu edo agente batek “izaera pertsonalarekin” jarduten du, baldin eta konpainiak Agintaritza Publikoarekin duen elkarrekintza finantza pertsonaletan

soilik oinarritzen bada eta harekin elkarreraginean dauden enpresako langileek ez badute konpainiaren izenean negozio publikorik edo gobernu-negoziorik eskatzen.

- «Erabakiak hartzeko aginpidea» duen gobernu-erakunde bateko langile edo agente batekiko interakzio guztiak «Izaera Ofiziala» dutela aurre suposatzen da.
- Gobernu-erakunde bateko enplegatu edo agente batek «erabakiak hartzeko autoritatea» du, baldin eta gobernuaren erabakiak edo ekintzak hartzeko edo horietan eragiteko gaitasuna NORTEGAS enpresaren negozioei edo eragiketei eragin diezaiekete, finantza pertsonaletatik kanpo.
- Balio-pixka bat ematean edo entregatzean, enplegatuek jakin behar dute onuraduna agintari publiko bat den, politika honen arabera.

3. Erakunde publikoa edo gobernu-erakundea:

Erakunde publikoa edo gobernu-erakundea hauetako edozein da:

- Estatuko, eskualdeko edo tokiko gobernuko erakundeak, sailak, agentziak, bulegoak, korporazioak edo beste azpizatiketa politiko batzuk. Terminoa zentzu zabalean interpretatzen da, eta pentsio-funts publikoetako langileak, unibertsitate publikoak eta eskola-barrutiak, ospitale publikoak, portu- eta ur-agintaritzak eta garapen ekonomikoko korporazioak hartzen ditu barnean.
- Gobernuak kontrolatzen dituen erakundeak (adibidez, estatu-jabetzako enpresa bat). Erakunde bat Gobernuak kontrolatzen duela ulertuko da gobernu batek edo gehiagok, zuzenean edo zeharka (adibidez, Gobernuaren kontrola, gehiengoaren partaidetza duen filial bateraino iristen den sozietate nagusi batena), hauetako bat badute: (i) jabetzaren % 50 edo gehiago; (ii) boto-eskubideen kontrola; (iii) Administrazio Kontseiluaren izendapenaren kontrola; edo (iv) beste kontrol-mekanismo bat.
- Erakunde arautzaileak eta gobernuz kanpoko ikuskatzaileak, autoerregulazioko erakundeak barne.
- Nazioarteko erakunde publikoak (adibidez, Munduko Bankua, Nazioarteko Diru Funtza, Nazio Batuak).
- Alderdi politikoak edo kargu politikoetarako hautagaiak.
- Errege familiak.